

UN STATER DE TIP ALEXANDRU CEL MARE, PROVENIND DIN TEZAURUL DE LA MĂRĂȘEȘTI

de CARMEN MARIA PETOLESCU

Printre monedele achiziționate de Muzeul de Istorie al Republicii Socialiste România, se află și un stater de tip Alexandru cel Mare, provenind din tezaurul de la Mărășești (jud. Vrancea).¹

În anul 1909, la Mărășești, a fost descoperit întâmplător un tezaur compus din circa 800 de stateri de aur purtând numele regilor Filip al II-lea, Alexandru cel Mare, Filip al III-lea Arideul și Lysimach. Tezaurul s-a împărțiat apoi în diferite colecții din țară și din străinătate.² Astfel, 82 de piese au intrat în posesia lui C. Alessandrescu și ulterior a fiilor acestuia, care le-au vândut la Londra (cu excepția a trei piese). Din fericire, înainte de vânzarea lor au fost executate mulaje în gips (păstrate acum la Cabinetul Numismatic al Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste România; inv. 1000/1953).³

În 1961, Cabinetul Numismatic al Bibliotecii Academiei a achiziționat un stater emis de Alexandru cel Mare provenind din tezaurul de la Mărășești; din același tezaur au mai fost prezentate spre identificare alte două exemplare.⁴

Unul dintre acești stateri a intrat recent în patrimoniul Muzeului de Istorie al Republicii Socialiste România (inv. 19952):

Av. Capul zeiței Athena spre dr. cu coif corintian ornat de un șarpe.

Rv. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ în cîmpul dr., de sus în jos. Nike în picioare spre st., ținînd în dr. o cunună de laur, în st. *stylis*. În cîmpul st. o protomă

de Pegas, sub aripa zeiței sigla 5

Dim. 18,5 × 19 mm ; 8,47 g.

Prezența Pegasului pe monedele de tip Alexandru cel Mare este privită, în general, ca simbol al orașului Lampsacus din Mysia.⁶

Staterul în discuție face parte dintre monedele emise la Lampsacus, care

poartă pe revers Pegasul și sigla și care sînt datate în anul 310 î.e.n.⁷

Printre mulajele monedelor provenind din tezaurul de la Mărășești, păstrate la Cabinetul Numismatic al Bibliotecii Academiei, se află un stater identic cu acesta ; examinarea atentă a celor două exemplare ne-a dat posibilitatea să stabilim că pentru baterea reversului lor a fost folosită aceeași ștanță.

Prezentînd staterul descoperit la Mărășești am încercat să contribuim, fie și într-o măsură mai mică, la îmbogățirea datelor privind acest tezaur.

NOTE

1 Moneda a făcut parte din colecția C. Alessandrescu și a fost oferită muzeului de către un membru al familiei.

2 Date despre acest tezaur la : Const. Moisil, în *Buletinul Societății numismatice române*, 11, 1914, p. 25—26 ; idem, în *Cronica numismatică și arheologică*, 14, 1939, p. 142—143 ; Octavian Iliescu, în *Caiet selectiv de informare asupra creșterii colecțiilor Bibliotecii Academiei R.P.R.*, nr. 8, 1963, p. 329.

3 Mulțumim și pe această cale șefului Cabinetului Numismatic al Bibliotecii Academiei Octavian Iliescu, care ne-a pus la dispoziție, pentru studiu comparativ, mulajele în gips.

4 Octavian Iliescu, *op. cit.*, p. 329.

5 L. Müller, *Numismatique d'Alexandre le Grand*, Copenhaga, 1855, nr. 611.

6 *Ibidem*, p. 196 și 235.

7 M. Thompson, A. R. Bellinger, *Greek coins in the Yale collection IV : A Hoard of Alexander Drachms*, reprinted from *Yale Classical Studies*, XIV, 1955, p. 33 (inaccesibilă) ; apud Gh. Poenaru Bordea, *Tezaurul de la Mărășești*, comunicare prezentată la Institutul de Arheologie din București la 2 aprilie 1973. Pentru datarea monedei, aducem mulțumiri autorului care ne-a pus la dispoziție textul comunicării.

UN STATÈRE DE TYPE ALEXANDRE LE GRAND PROVENANT DU TRÉSOR DE MĂRĂȘEȘTI

RÉSUMÉ

En 1909 on a découvert à Mărășești (dép. de Vrancea) un trésor de 800 statères de Philippe II, Alexandre le Grand, Philippe III et Lysimaque, dispersé ultérieurement.

L'auteur présente une pièce conservée au Cabinet Numismatique du Musée d'histoire de la République Socialiste de Roumanie. Le statère a été émis à Lampsaque (Mysie), en 310 avant notre ère.

LÉGENDE DES FIGURES

Fig. 1. — Statère de type Alexandre le Grand du trésor de Mărășești